

Fra lagmannsrettssaken på Hamar. Sittende fra venstre: Forsvareren, Mykleset, domsmennene Berg og Slepengen, Etoerum, lagdommer Gløersen, lagmann Cappelen, lagdommer Gulbrandsen, domsmennene Kise, Stange og Marthov, Løten. Ved bordet foran lagdommeren Erling Bjørnson. I forgrunnen hans sønn.

Erling Bjørnson dømt til 10 års fengsel.

Hans agitasjon hadde særlig i Gudbrandsdalen skjebnesvangre følger, uttaler retten.

HAMAR, 24. januar. (Fra AFTENPOSTENS utsendte medarbeider A. SKJEGSTAD.) Dommen over Erling Bjørnson falt i formiddag. Statsadvokatens påstand ble tatt til følge helt ut, og dommen lød på ti års fengsel, fradømmelse av rettigheter i ti år, fradømmelse av retten til å drive sagbruk i fem år. Han ble dessuten tilpliktet å yte en erstatning på 15 000 kroner og ble ilagt 100 kroner i saksomkostninger til det offentlige og 100 kroner til Erstatningsdirektoratet.

Påstanden om at overdragelsen av Aulestad til sønnen Harald skulle omstyrtes ble ikke tatt til følge.

Bjørnson mottok dommen uten å reagere på noen måte og forlangte betenkningstid.

Før dommen ble forkynt leste lagmannen et telegram fra fru Ingrid Bull om at frigivelsesbestemmelsen for hennes mann Francis Bull var stadfestet før Erling Bjørnson henvendte seg til Terboven. Dokumentet med påtegning om dette forhold ble meg forevist før løslatelsen, heter det i telegrammet.

I domspremissene heter det:

Retten finner at Bjørnson ved sitt forhold objektivt sett har overtrådt så vel straffelovens prg. 86 som 98, idet han både har ytet fienden bistand og søkt å medvirke til å endre statsforfatningen. Særlig i avisartiklene i 1944 priser tiltalte det nye styre og det nasjonalsosialistiske system og lar hånt om vårt tidligere demokrati og flertallsstyre. Hva de subjektive betingelser angår, så har tiltalte i likhet med de fleste andre landsvikere erklært, at han ikke var klar over at krigen med Tyskland fortsatte, og videre at han gikk inn i NS fordi han følte seg særlig tiltrukket av dette partis sosiale paragrafer. Og som de andre, begrunner han også sin virksomhet og propaganda med at han mente å handle til landets beste. Retten mener imidlertid å kunne fastslå følgende:

Tiltalte har på samme måte som Quisling fulgt sin individuelle oppfatning

av hva der tjente landet, og han kunne like så litt som Quisling ikke «unngå å være klar over at den ting å legge hindringer i velen for de norske statsmyndigheters tiltak for å berge landet etter de linjer de besluttet å følge, og å yte den angripende fiende hjelp til å slå ned den norske motstand, var opprørende landsforrædersk ferd». Disse siste linjene er hentet fra Høyesteretts dom over Quisling.

Angående straffutmålingen bemerker retten: Det må antas at tiltaltes avisartikler, særlig i lokalbladene i Gudbrandsdalen, hvor navnet Bjørnson og Aulestad omfattes med særlig veneration, har hatt skjebnesvangre følger. Han har lovprist frontkjempernes innsats og oppfordret bondeungdommen til å melde seg til frontinnsats på en måte og i ord som utvilsomt har hatt virkning. Han var dalens stortingsmann fra Bondepartiet, og bærer av et stort og ansett navn.

Nevnes må det også at det er dokumentert skrivelser som viser at tiltalte sto på kordial fot ikke bare med en flerhet av de nazistiske ministre, men også med Terboven. Tiltalte må regnes til dem som har vært førende i Nasjonal Samlings bevegelse, og retten finner derfor en straff på 10 år passende. Det kan ikke betegnes som noen formildende omstendighet at tiltalte nu er en gammel og åreforkalket mann. De legeerklæringer som fra forsvarers side er fremlagt om hans helbredstilstand, blir det påtalemyndighetens og eventuelt fengselmyndighetens sak å bedømme når spørsmålet om dommens fullbyrdelse blir aktuell.

114542